

Demand LALIT pu Bidze Jugnauth 2019-20

Kan lezot parti get Bidze Guvernman, suvan zot rat lesansyel.
Zot get mezir parsi, parla. Dan LALIT, nu truv Bidze plito kuma
fason ki Guvernman oryant so politik ekonomik.

Alor, nu demand kler: Pravind Jugnauth bizin oryant so Bidze anfaver
dimunn ki travay pu viv, e aret favoriz diferan kapitalist kuma li abitye fer.

Pli prezizeman:

Aret Vann Later Agrikol!

Dabor, Guvernman bizin anonse dan Bidze ki nepli pe donn permi morsele-vann later agrikol, e nepli pe donn permi rwinn later agrikol ar vila ek terin golf. Mem dan lepok kolonyal, li ti ilegal pu morsle-vann later agrikol bonaveni. Alor, Jugnauth bizin anons enn nuvo kad legal pu protez later agrikol. Sa pa kut Guvernman naryin. Me, li enn oryantasyon ekonomik kler pu servi later pu kree anplwa tu kalite.

Kreasyon Anplwa!

Later, sa-mem nu resurs nasyonal pu kree anplwa – asterla e pu lavenir. Li pu anplwa ki integre dan sosyete Moris. Avan-mem plant prodwi alimanter dan tu antreliyn kann – ki Minis Finans bizin fer lalwa pu obliz tablisman fer – bizin fer tablisman konstrir lizinn pu prezerv e transform sa prodwi la kan rekolte, depi avan-mem premye rekolt. Tablisman bizin gete sipa li pu swazir pu met enn lizinn delwil ki kraz pistas ek fler soley, sipa enn lizinn pu met pomdamur, may, zariko dan bwat, swa enn lizinn pu fer manze vas, ki fer dile. Kumsa, Guvernman servi Bidze pu gid patron pu ki pei la gayn anplwa dan karo, dan lizinn, dan biro, dan marketing deor, dan transportasyon, dan devlopman nuvo prodwi pli avanse (rogay, vinnday, kari). Sinon, Guvernman bizin rann tabliye. Si patron pa dakor, li bizin rann so later! Sa kreasyon anplwa la, li pa kut Guvernman enn su. So linportans se li obliz patron kree travay par milye.

Sekirite Alimanter!

Later, sa-mem nu resurs natirel pu asir manze pu lepep. Sekirite alimanter li

inportan avek tu sa fwaye lager dan lemond, ki asontur pe menas sirkilasyon navir ki amenn manze. Lamerik ek so bann alye pe deza frol lager ar Kore di Nor ek Venezuela, deza finn lev lager komersyal ar Lasinn, pe menas bombard Liran, e pe deza furni lager Lasiri, Afganistan, Lalibi, Yemen, Lirak, ek inpe partu dan Lafrik. Tusala pu dir Moris bizin asir so prop manze, e mem prodir pu exporte lor gran lesel. Sa oryantasyon ver prodir pu alimantasyon, sa osi li pa kut Jugnauth naryin. Me, li enn oryantasyon ekonomik ki anfaver lamas dimunn.

Mont Lakaz pu Lepep!

Later, sa-mem ki bizin pu batir nuvo lozman pu tu sa fami ki pe viv dan lakaz sere, lakaz zeritye, lakaz lwe. Jugnauth bizin vinn anons enn nuvo “Rezis” pu dimunn inskrir si zot bizin lakaz. Nu estime bizin enn bidze imans pu plis ki 50,000 nuvo lakaz. Nu revandik enn nuvo opsyon pu vinn lokater, pu pey lwaye – kumsa evit problem depo, evit problem zeritye. Kan fam gayn bate, bizin ena lakaz pu li ale. Kan zenes ariv so 18 an, anplis enn plas travay, li bizin enn lakaz pu al reste. Pu sa, Jugnauth bizin met enn bidze imans.

Ranplas Lakaz Lamyant!

Anmemtan ki pe konstrir lozman par dizenn milye, Jugnauth bizin vit-vit ranplas totalite lakaz lamyant dan pei. Lamyant enn sibstans toxik alor li enn kestyon lasante piblik. Pu ranplas sa 2,000 lakaz la, Jugnauth bizin met de-kote enn bidze spesyal, parey kuma pu lakaz site ki finn konstrir san-kolonn.

Kad legal pu Later Agrikol!

LALIT demand ki Guvernman tir later agrikol depi marse imobilye, inpe kuma Nuvel Zeland finn fer an 2018. Anmemtan, li bizin interdir non-sitwayin aste vila ek apartman Moris. Li ti deza kumsa. Sa li gard pri lakaz abordab pu lepep. Sa vedir bizin arete deswit ar konstruksyon ek lavant tu sa vila pu milyoner depi deor. Mem dan Malezi, Mahatir finn dir: “Vann but-but nu pei ar etranze, li napa FDI, sa. Li pa investisman ditu. Nu pe plito al perdi nu prop pei.” Sa kad legal, li osi, li pa kut naryin. Li liber later pu kreasyon anplwa, pu sekirite alimanter, pu lozman.

Devlop lamer!

Moris 18yem pli gran pei dan lemond. Me, nu pa servi nu lamer. Jugnauth bizin met enn bidze pu enn laflot bato lapes, ki anplway zom fam kuma marin, dan lizinn pwason, pu devlop nuvo reset pu met dan bwat, e pu marketing deor. ▶

Non a Privatizasyon!

Jugnauth bizin anonse ki so Guvernman MSM-ML pa pu privatiz dilo CWA. Li bizin osi retir proze lasirans prive pu servis lasante pu fonksyoner; sa efektifman pu kumans privatiz lasante. Kifer met sibsidi lor klinik prive e konpayni lasirans, kan u kapav investi dan sistem lopital ek dispanser?

Gard Pansyon Vyeyes Iniversel!

Pansyon vyeyes iniversel vedir ki dimunn mizer pa bizin pruve ki li mizer pu gayn so pansyon. Li pa bizin fer enn ta demars. Pu dimunn ris, li fasil Guvernman re-lapes sa kas pansyon vyeyes la atraver so innkom tax. Apel sa “*claw back*”. Pa bizin sede divan presyon patron kuma Business Mauritius ek MCB.

Ogmant tax lor seki ris

Fode pa Jugnauth deklar bet. Guvernman bizin ogmant so reveni dan fason evidan: taxe dimunn ris.

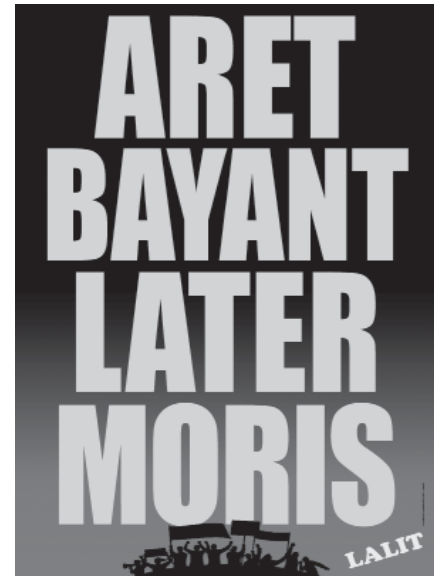
Ram Seegobin
27 Me, 2019

Vot: 116 – 6 pu Dekoloniz Moris inklir Chagos

Finalman, kan vot vini divan Lasanble Zeneral Nasyon Zini le 22 Me, seki LALIT finn vize san-relas depi buku lane, 116 pei finn vot anfafer dekolonizasyon Chagos, inklir Diego Garcia. Vizavi sa viktwar, nu ena enn UK ek USA izole. Ar zot ti ena zis 3 alye byin dedrwat – Israel Netanyahu, Ostrali Scott Morrison (kot Larenn Sef Deta), Filipinn fasist Duterte – e pov Maldiv, redwir ziska avoy enn nuvo reprezantan nome lavey, fer enn diskur patetik.

Alor, li enn viktwar eklatant kont kolonizasyon ek inperyalism. Mem dan LALIT nu pa ti krwar pu ena enn viktwar parey. Li enn viktwar malgre lefet ki UK-USA finn kan-mem reysi brayb ubyin menas 10 pei ki ti vot anfafer Rezolisyon Linyon Afrikin an 2017 pu al ICJ, e finn fer zot pran enn pozisyon an-debandad, setadir swa abstenir swa pa vote ditu!

Sa vedir, asterla, seki Guvernman Moris bizin fer se organiz enn bato ofisyel pu al Chagos. Etan done fini gayn zizman baynding UNCLOS (su Guvernman Ramgoolam) ek sa Lopinyon ICJ ek vot dan Lasanble Zeneral (su Guvernman Jugnauth), bizin asterla met li an-pratik. Bizin kree enn sirkonskripsyon pu Chagos (ek enn pu Agalega) dan Reform Elektoral ki lor labat asterla. E bizin apel pu enn inspeksyon su Trete Pelindaba konsernan stokaz matyer nukleer dan Diego Garcia. E bizin exziz enn dat pu UK-USA ramas zot baz, ale.

Langaz Kreol Fer Progre

Depi so kreasyon, Parti LALIT, finn ena enn item santral dan so Program: Bizin servi langaz Kreol partu, e bizin promovwar li an-form ekrit. Sa lalit la pe fer progre, malgre blokaz depi Guvernman apre Guvernman.

Zordi ena plis ki 20,000 zanfan (laz 5-13 an) ki pe aprann Kreol kuma enn size dan lekol. Seki bizin asterla se Kreol (akote Angle) kuma medyom pu liv ek pu lexame. Tanki kontiyn oprim langaz maternel, setadir Kreol, nu gayn enn sityasyon kot preske lamwatye zanfan fel, e lot lamwatye fer byin selman akoz zot aprann par-ker, kuma peroke. Sistem la anpes zot devlop zot kapasite rezonnman, refleksyon ek kreativite.

Alor, LALIT pe fer demand formel ki nuvo Lakademi Kreol Republik Moris, ki Guvernman ti met dibut semenn dernyer, li ena enn devwar formel pu prepar Kreol kuma medyom.

Pareyman, li bizin ena devwar organize kote teknik pu Kreol vinn enn parmi langaz ki servi dan Parlman. Tulde bizin ena enn dele letan pu met an-pratik. Sinon sa nuvo Lakademi la, li pu plito enn *delaying tactic*, setadir pe kuyonn nu, ubyin kuma Bérenger inn dir, pe fer *damage control*, setadir pu kuver labsans travay politik MSM-ML lor sa dosye la. Ant Alan Ganoo so Kestyon Parlmanter an 2017 ek an 2019, Guvernman pa finn fer absoliman naryin – apar *delaying tactic*, setadir pretann bizin res lebra krwaze akoz ena sipaki gran travay teknik pu fer. Sel manyer fer sa travay teknik la – pu gayn transkripsyon otomatik – se travers par kree enn baz done pu kompyuter. Dayer Liniversite Moris dan Departman Kompyuter ena lekup deza pe fer sa kalite travay sofwer la.

VIZIT NU WEBSAYT

www.lalitmauritius.org

pu lartik

pu odyo

pu video

- ▶ lor sosyalism
- ▷ lor lekonomi
- ▶ lor ekoloji
- ▷ lor liberasyon fam
- ▶ lor listwar
- ▷ lor lalit sindikal
- ▶ lor langaz maternel
- ▷ lor Diego Garcia
- ▶ lor kestasyon later
- ▷ lor internasyonalism

Kontakte LALIT lor
lalitmail@intnet.mu
Tel: 208 5551

Published and printed by

LALIT

153 Main Road,
GRNW, P. Louis.

Tel: 208 5551